

เมธีณี จ่านงค์สุข: การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษาหมู่บ้าน
 ริมคลองพัฒนา หมู่ที่ 10 ตำบลมะเกลือใหม่ อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา
 อาจารย์ที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ ดร.ไทย ทิพย์สุวรรณกุล, 35 หน้า
 อาจารย์นิเทศก์ : นางสิริลักษณ์ ตีสูงเนิน

บทคัดย่อ

หมู่บ้านริมคลองพัฒนา หมู่ที่ 10 ตำบลมะเกลือใหม่ อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา เป็นหมู่บ้านที่ยังไม่ได้รับจัดสรรเงินกองทุน 1 ล้านบาท จึงมีการประเมินกองทุนหมู่บ้านริมคลองพัฒนา เพื่อให้ทราบถึงสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง และประชากรในพื้นที่หมู่บ้านริมคลองพัฒนา และให้ทราบถึง จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส ปัญหาหรืออุปสรรค ในการดำเนินการ เพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในอนาคต เมื่อหมู่บ้านได้รับการจัดสรรเงินกองทุน 1 ล้านบาท มีวิธีดำเนินการ คือ ศึกษาภูมิหลังและความเป็นมาของหมู่บ้านริมคลองพัฒนา โดยใช้กรอบความคิดทฤษฎีในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน เพื่อให้ทราบถึงจุดแข็ง จุดอ่อน นอกจากนี้ยังทำการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมภายนอก เพื่อให้ทราบโอกาสและอุปสรรคในการประเมิน โครงการหมู่บ้านที่ยังไม่ได้รับการจัดสรรเงินกองทุนได้ใช้การวิเคราะห์แบบ SWOT Analysis จากนั้นทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งข้อมูลมี 2 ประเภท คือ ข้อมูลปฐมภูมิได้จากการสังเกต สัมภาษณ์ สอบถาม และข้อมูลทุติยภูมิได้จากเอกสาร และบทความที่เกี่ยวข้อง แล้วนำข้อมูลที่ได้อมาวิเคราะห์เพื่อสรุปผลการดำเนินการสำหรับหมู่บ้านที่ไม่ได้รับการจัดสรรเงินกองทุน

หมู่บ้านริมคลองพัฒนา ประชากรจำนวน 206 คน เป็นชาย 110 คน หญิง 96 คน รวมทั้งสิ้น 50 หลังคาเรือน มีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จาก 7 กลุ่ม คือ กลุ่มสวนหม่อน กลุ่มคลองน้ำพัฒนา กลุ่มโคกเจริญ กลุ่มหนองตะโก กลุ่มวังหมาถี้ กลุ่มหนองน้ำขุ่น และกลุ่มน้ำคำ เก็บตัวอย่างร้อยละ 20 ของครัวเรือนในแต่ละกลุ่ม กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้นำชุมชน คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน และประชากรในหมู่บ้าน

ผลการประเมิน โครงการกองทุนหมู่บ้านริมคลองพัฒนา ทำให้ทราบถึง จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ อุปสรรค ดังต่อไปนี้

- จุดแข็ง (Strengths) ที่พบ ได้แก่ ประชากรส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงาน มีความเชื่อมั่นในผู้นำชุมชน มีอาชีพที่มั่นคง มีการเข้าร่วมประชุม มีภูมิปัญญาชาวบ้าน

- จุดอ่อน (Weaknesses) ที่พบ ได้แก่ ประชากรส่วนใหญ่ขาดที่ดินทำกิน อยู่แบบกระจาย กระจาย มีช่องว่างการกระจายรายได้ของประชาชน เกิดความขัดแย้งในชุมชน ขาดความเข้าใจในระเบียบกองทุนหมู่บ้าน ขาดแหล่งเงินทุนหมุนเวียน ขาดประสบการณ์ ไม่มีการจัดตั้งกลุ่ม/องค์กร มีการทำกิจกรรมร่วมกันน้อย และขาดแคลนสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

- โอกาส (Opportunities) ที่พบ ได้แก่ หมู่บ้านอยู่ติดถนนมิตรภาพ มีคลองส่งน้ำเพื่อการเกษตร มีสหกรณ์โคนมไทย-เดนมาร์กสูงเนิน จำกัด อยู่ใกล้ศูนย์การศึกษาและตลาดของอำเภอสีคิ้ว ได้รับนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ และนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล

- อุปสรรค (Threats) ที่พบ ได้แก่ ไม่มีโรงเรียนในหมู่บ้าน ขาดการส่งเสริมอาชีพจากส่วนกลาง ข้อมูลข่าวสารจากส่วนกลางไปไม่ถึง ห้างไกลส่วนราชการ และตลาดของอำเภอสูงเนิน

ถ้าหมู่บ้านริมคลองพัฒนาได้รับการจัดสรรเงินกองทุน 1 ล้านบาท จะทำให้จุดอ่อนสามารถพัฒนาไปเป็นจุดแข็ง และทำให้จุดแข็งเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งยังสามารถใช้โอกาสที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์สูงสุด เพื่อลดปัญหาหรืออุปสรรค ให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและสามัคคี เพิ่มประสบการณ์การบริหารจัดการเงินกองทุนของตนเอง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหมู่บ้านริมคลองพัฒนา หากได้รับการจัดสรรเงินกองทุน 1 ล้านบาทแล้ว

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ
ปีการศึกษา 2544

ลายมือชื่อนักศึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์นิเทศก์.....